

ע"פ 8823/13 - אסמעיל אלהוזייל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 8823/13

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

המבקש: אסמעיל אלהוזייל

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בבאר שבע בת"פ 34691-09-12 שניתן ביום
4.12.2013 על-ידי כב' השופט א' אינפלד

תאריך הישיבה: ו' בשבט התשע"ד (7.1.2014)

בשם המבקש: עו"ד א' סלמי

בשם המשיבה: עו"ד נ' פינקלשטיין

החלטה

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו מיום 4.12.2013 של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט א'
אינפלד) בת"פ 34691-09-12.

1. נגד המבקש, יליד 1994, ונגד אדם נוסף (להלן: מוניר) הוגש כתב אישום ביום 13.9.2012 הכולל שני אישומים.

על-פי הנטען באישום הראשון, ביום 1.9.2012 בשעה 20:00, המבקש, יחד עם שני אנשים נוספים (מוניר ואדם נוסף שזהותו אינה ידועה), אסף ברכבו אזרח אריתריאה (להלן: המתלונן) שעמד בתחנת אוטובוס ביציאה מרהט וביקש "לתפוס טרמפ". המבקש הוא שנהג ברכב, וזאת בלי רישיון נהיגה, ביטוח רכב ורישיון רכב תקף. לאחר נסיעה קצרה, סטה המבקש מן הכביש אל שביל עפר שם עצר בתואנה של תקלה במנוע. מוניר שאל את המתלונן האם הוא מחזיק בכסף מזומן וזה ענה שיש לו 200 ש"ח. בהמשך לתשובתו, לפת מוניר את המתלונן וקרא למבקש לבצע חיפוש על גופו. המבקש ומוניר לקחו מהמתלונן 200 ש"ח, טלפון סלולארי ואת מסמכי אשרת השהייה שלו ואז הכניסו אותו בכוח למושב האחורי ברכבו של המבקש. במהלך הנסיעה הצליח המתלונן לפתוח את דלת הרכב ולהוציא חלק מגופו מחוץ לרכב. בתגובה לכך האיץ המבקש את נסיעתו וגרם למתלונן ליפול מן הרכב על הכביש. לאחר מכן נמלטו המבקש ומוניר מהמקום יחד עם רכושו של המתלונן. בשל מעשים אלה הואשם המבקש בעבירת שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), עבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 62 בצירוף סעיף 10 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: הפקודה), עבירת נהיגה ללא רישיון רכב לפי סעיף 2 לפקודה ועבירת נהיגה ללא ביטוח לפי סעיף 2 לפקודת הביטוח [רכב מנועי], התש"ל-1970.

על-פי הנטען באישום השני, בעת מעצרו בתחנת המשטרה ברהט, ניסה המבקש להניא את המתלונן מהגשת התלונה כנגדו. המבקש הציע למתלונן כסף תמורת משיכת התלונה ואף איים עליו שידאג שיפגעו בו אם לא יבטל את התלונה. בגין מעשים אלה הואשם המבקש בעבירת הדחה בחקירה לפי סעיף 245(ב) לחוק.

ההליך בבית משפט קמא

2. המבקש הכחיש את כל המעשים המיוחסים לו. המבקש הודה בכך שנסע עם מוניר ביום 1.9.2012 ברכבו, אך לטענתו לא אספו את המתלונן והוא כלל אינו מכיר אותו. המבקש טען בבית משפט קמא כי אין לתת אמון בעדותו של המתלונן ושאיך אם התרחש האירוע המתואר, הוא אינו זה שביצע את המעשים ומדובר בטעות בזיהוי. עוד הועלו טענות רבות ביחס למחדלי חקירה וביניהם שחרורו של אדם שלישי שהיה חשוד במעשים (להלן: סאבר), תיעוד לקוי של תלונת המתלונן, פגמים במסדר הזיהוי ופגיעה בזכות ההיוועצות של המבקש.

בהכרעת הדין בעניינו של המבקש קבע בית משפט קמא שאין מחלוקת כי המבקש נהג ברכב בלי שיהיו בידו רישיון נהיגה, רישיון רכב וביטוח תקפים. באשר לשוד, בית המשפט מצא את עדותו של המתלונן עקבית ומהימנה. לעדות זו נמצאו חיזוקים חיצוניים ובהם זיהוי המבקש ומוניר במסדר זיהוי, יחד עם זיהוי הרכב שנמצא בבעלותו של המבקש כרכב שבו בוצעו העבירות. כמו כן אמירות מפלילות של מוניר ושקרים של המבקש במהלך החקירה במשטרה צוינו כחיזוקים לעדות המתלונן. באשר להדחה בחקירה, המבקש הכחיש שאמר את הדברים המיוחסים לו ולמצער הכחיש את הפרשנות שניתנה להם, אולם נוכח תיעוד אמירותיו למתלונן בסרט, קבע בית המשפט כי אין ספק בדבר אשמתו של המבקש במיחוס לו בהקשר זה. בית המשפט הכיר בכך שנפלו מספר פגמים בחקירה אך קבע שאין בכוחם לשנות את המסקנה בדבר אשמתו של המבקש. על כן ביום 1.9.2013 הרשיע בית המשפט את המבקש בכל העבירות המיוחסות

3. ביום 4.12.2013 דן בית המשפט את המבקש ל-22 חודשי מאסר בפועל בשל מעשה השוד ולארבעה חודשי מאסר בפועל בשל ההדחה בחקירה, ובסך הכול ל-26 חודשי מאסר בפועל בניכוי שלושת החודשים ששהה במעצר. עוד הושתו על המבקש 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור את העבירות בהן הורשע, למעט נהיגה ללא ביטוח, אך לרבות כל עבירה אחרת שעונשה שנתיים מאסר ומעלה ושיש בה יסוד של גניבה, איומים או אלימות כלפי אדם או כלפי רכוש. עוד נקבע כי המבקש פסול מלקבל רישיון נהיגה למשך 11 חודשים מתום תקופת מאסרו. כמו כן, נקבע כי על המבקש לשלם למתלונן פיצוי בסך 3,000 ש"ח בתוך 90 ימים. בית המשפט ציווה על המבקש להתייצב לריצוי עונשו ביום 19.1.2014.

הערעור

4. ביום 29.12.2013 הגיש המבקש ערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין של בית משפט קמא. בערעור על הכרעת הדין טוען המבקש כי שגה בית משפט קמא כאשר ביסס את אשמתו על עדותו הלא-אמינה של המתלונן ועל החיזוקים מלאי הסתירות שנזכרו בפסק הדין, כאשר הטענות ממוקדות במהימנות עדות המתלונן ובמחדלי החקירה. לטענת המבקש, טעה בית משפט קמא בקביעתו כי עדות המתלונן אמינה וכנה. נטען כי קיימים פערים משמעותיים בין עדותו של המתלונן לבין דבריו בחקירת המשטרה, פערים המצביעים על שינוי גרסאות. עוד מוסיף המבקש כי המתלונן משקר ביחס לפרטים שונים דוגמת זיהוי הרכב של המבקש או מידת שליטתו בשפה הערבית. ביחס למחדלי החקירה, טוען המבקש כי המחדלים הרבים עליהם הצביע היו צריכים להטות את הכף ולהביא לזיכוי. בין מחדלים אלה נזכרים אי-מיצוי החקירה בקשר עם החשוד סאבר, העדר תיעוד בכתב בזמן אמת של התלונה הראשונה שמסר המתלונן ואי-מתן זכות היועצות בעורך דין במהלך חקירה כנדרש על פי חוק.

בערעור על גזר הדין טוען המבקש כי מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא חמור מדי, סוטה מן הנהוג בפסיקה ולא תואם את נסיבות העבירה. המבקש מדגיש כי השוד התבצע בלי שנעשה שימוש כלי משחית, באלימות מועטה ונלקחו חפצים שאינם בעלי ערך רב ולכן מדובר בשוד שלא נמנה על המקרים החמורים ביותר בעבירות מסוג זה. ביחס לקביעת העונש בתוך מתחם הענישה, המבקש טוען כי לא ניתן משקל מספק לאינטרס השיקומי ולנסיבותיו האישיות ובכללן גילו הצעיר, היותו נעדר עבר פלילי והעובדה שעמד בצורה מלאה בתנאי מעצר הבית בו הוא שוהה מאז ששוחרר ממעצר.

נימוקי הבקשה

5. יחד עם הערעור הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין. המבקש טוען שיש לעכב את ביצוע גזר הדין עד להכרעה בערעור בשל מספר נימוקים. נטען כי תקופת המאסר קצרה יחסית והמבקש עלול לשאת בחלק נכבד ממאסרו עד שתינתן הכרעה בערעור, בהינתן ניכוי חודשי המעצר והאפשרות של ניכוי שלישי. המבקש מדגיש את נסיבותיו האישיות ובהן גילו הצעיר, העובדה כי מדובר בפעם הראשונה בה הוא מורשע בפלילים, וזאת על סמך אירוע בודד, כנסיבות נוספות לקבלת הבקשה. עוד נטען כי המבקש כיבד את תנאי מעצר הבית ואם יכנס כעת למאסר יפגע תהליך שיקומו, תפגע חזרתו לשגרת חיים נורמטיבית ויגרם למבקש נזק נפשי קשה. כמו כן, המבקש טוען כי חלוף הזמן הרב מעת ביצוע המעשים (כשנה ו-4 חודשים) מהווה שיקול נוסף לעיכוב הביצוע. לבסוף מציין המבקש את הסיכויים הגבוהים

לקבלת הערעור, בייחוד נוכח העונש החמור שהושת עליו אשר חורג מהמקובל בפסיקה, וטוען כי יש להיעתר לבקשתו. יודגש כי בבקשה לעיכוב הביצוע לא נטען כלל לסיכויי הערעור.

הדיון בבקשה

6. בדיון בבקשה חזר בא-כוח המבקש על הנימוקים שנכללו בבקשה והוסיף טיעון קצר בנוגע לסיכויי הערעור. נטען כי הכרעת הדין מבוססת במידה רבה על קביעות מהימנות ביחס לעדות המתלונן, אך מדובר במקרה מיוחד נוכח הגרסאות שמסר המתלונן בשלב הראשון של הגשת תלונתו שלא קשרו את המבקש לעבירות שיוחסו לו.

7. המשיבה, המתנגדת לבקשה, טענה כי נוכח אורכה של תקופת המאסר שנגזר על המבקש אין מקום לעיכוב ביצוע. בנוסף, נטען כי הערעור חוזר על טענות שנדונו על-ידי בית משפט קמא ונדחו בהכרעת דין מנומקת ומפורטת. לבסוף נטען, כי העונש שנגזר על המבקש מתון ביחס לחומרת מעשיו ונראה כי הסיכוי שרכיב המאסר יבוטל או יופחת באופן משמעותי אינו רב.

דיון והכרעה

8. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים וכלל נסיבות המקרה, מסקנתי היא שאין בידי לקבל את הבקשה.

מבחינת משך המאסר שעל המבקש לרצות, אין מדובר בתקופה שכשלעצמה תצדיק עיכוב ביצוע רק בשל החשש שבהתחשב במועד הצפוי לשמיעת הערעור ייצא הערעור חסר תכלית. מבחינת סיכויי הערעור יאמר, מבלי לקבוע קביעות נחרצות, כי עיקרן של הטענות מופנה כלפי קביעות עובדה וקביעות מהימנות ועל כן קיימת אפשרות של ממש שבית משפט זה לא יתערב בהן. אני ער לטענות המבקש ולקיומן של הנסיבות הייחודיות למקרה זה, שהוזכרו בדיון כמו גם בהודעת הערעור המפורטת, אך אלו טענות שבית המשפט המחוזי היה ער להן והתמודד עימן בהכרעת הדין המקיפה. בנוסף, לא מתקיימות במקרה דנא נסיבות אישיות חריגות שתצדקנה סטייה מהעקרון שלפיו ראוי, ככלל, שעונש ירוצה סמוך ככל האפשר למועד מתן גזר הדין, עקרון המבטא את האינטרס הציבורי באכיפה מיידית של עונש המאסר, נוכח הצורך לקיים פעילות אפקטיבית של מערכות אכיפת החוק תוך שמירה על אמון הציבור בהן. המבקש טען לתהליך שיקומי שהוא נתון בו, אך מעיון בתסקיר מתקבלת תמונה שונה בתכלית של מבקש המתרועע עם חברה שולית, אינו חושש מפני מורא החוק, מקל ראש ביחס לחוקי התעבורה ומפחית מחומרת מעשיו בהקשר זה. מבחינה זו, ונוכח העבירות בהן הורשע המבקש, גם איני סבור שהסיכוי שעונשו יופחת באופן משמעותי, ככל שיידחה הערעור על ההרשעה, הוא גבוה.

להשלמת התמונה יצוין, כי לכאורה הבקשה מתייחסת לכל רכיבי גזר הדין, ובהם פיצויים למתלונן. אין מקום לעכב את תשלום הפיצוי ולו מהטעם שהמתלונן כלל לא צורף כמשיב לבקשה. גם לא נטענו טיעונים כלשהם לעניין עיכוב תשלום הפיצויים, ככל שזה התבקש.

נוכח כל האמור אני דוחה את הבקשה. המבקש יתייצב לריצוי המאסר ביום 19.1.2014, וכאמור בהחלטת בית

המשפט המחוזי מיום 4.12.2013.

ניתנה היום, ו' בשבט התשע"ד (7.1.2014).